

2316

15

Class – B.A. VIth Sem.

Subject – Music Instrumental

Paper – Theory (A)

Time Allowed : 3 Hours

Maximum Marks : 50

Note:- Attempt any Five questions.

All questions carry equal marks.

1. Write down the role of media in Indian Music. 10
2. Write down life-sketch and contribution of 'Nikhil Banerji in field of Indian classical music. 10
3. Discuss the method of Formation of 72 Thats by Pt. Viyankat Mukhi. 10
4. Write down short notes of the following: Alap, Jod, Murki, and Jamjama. 10
 $2 \frac{1}{2} \times 4 =$
5. Write in notation a gat of any Prescribed Raag of your course with two toras. 10
6. Write down the comparison of Raag Vrindavani Sarang and Madhmadh Sarang. 10
7. Write down the thekas of following Talas in Ekgun and Dugun and also give their Full description :- 10
 1. Jhumra 2. Dhamaar
8. What are the salient features of Gurmat Sangeet? 10
9. What do you know about Sahayak Nad? Write in detail. 10

Hindi Version

नोट :- किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर लिखें। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. भारतीय संगीत में मीडिया का क्या योगदान है? लिखें।
2. निखिल बैनर्जी का जीवन परिचय देते हुए संगीत के क्षेत्र में उनके योगदान का वर्णन कीजिए।
3. पंचकट मुखी द्वारा 72 धाटों की उत्पत्ति की व्याख्या कीजिये।
4. निम्नलिखित में से किन्हीं तीन पर संक्षिप्त नोट लिखें-
अलाप, जोड़, मुरकी, जमजमा
5. अपने पाठ्यक्रम के किसी भी राग की भसीतखानी गत की नोटेशन दो तोड़ों सहित लिखें।
6. राग वृन्दावनी सारंग और मधमादी सारंग की तुलना लिखें।
7. निम्नलिखित तालों का ठेका एकगुण और दुगुण में लिखें तथा उनका पूर्ण विवरण दें-
1. झूमरा 2. धमार
8. गुरमति संगीत की मुख्य विशेषताएं क्या हैं?
9. सहायक नाद के बारे में आप क्या जानते हैं? विस्तार सहित लिखें।

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ :- ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

1. ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲਿਖੋ।
2. ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਿਖਿਲ ਬੈਨਰਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਿਖੋ।
3. ਪੰਡਿਤ ਵਿਅੰਕਟ ਮੁਖੀ ਦੇ 72 ਥਾਟ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
ਅਲਾਪ, ਜੋੜ, ਮੁਰਕੀ, ਜਮਜਮਾ

5. ਆਪਣੇ ਕੋਰਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਗ ਦੀ ਮਸੀਤਖਾਨੀ ਗਤ ਦੀ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਦੋ ਤੋੜਿਆਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।
6. ਰਾਗ ਵਿੰਦਾਵਨੀ ਸਾਰੰਗ ਅਤੇ ਮਧਮਾਦਿ ਸਾਰੰਗ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਲਿਖੋ।
7. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਤਾਲਾਂ ਦਾ ਠੇਕਾ ਇਕਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਵਿਚ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਓ।
(1) ਝੂਮਕਾ (2) ਧਮਾਰ
8. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ?
9. ਸਹਾਇਕ ਨਾਦ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਲਿਖੋ।
